

на едно име, поради което получава атрибутивенъ характеръ и е еднакъвъ по значение съ атрибутивния родителенъ (родителенъ притежателенъ вж. § 123.). Този дателенъ първоначално правило се употребява въ зависимостъ отъ глаголи, които значили стремих се, наклоненъ съмъ къмъ нещо и пр., а сега се размножило употребението му, като все повече и повече се отдѣлятъ отъ глагола и се отнасятъ къмъ името, съ което, ако и подчиненъ на глагола, стоятъ въ стопанско отношение, изразявано първоначално чрезъ прилагателно и родителенъ пад. (вж. § 123.). Така напр. изреч. **пондѣмъ вѣсн мѣстоу вашемоу събороу** съдържа два дателни пад., отъ които първиятъ **местоу** е обикновенъ дателенъ обектъ, който показва цѣлъ на глаголното дѣйствие (движение), а вториятъ показва принадлежността (на въпросъ чий? чие?), но първоначално е билъ зависимъ все отъ сѫщия глаголъ, който се противъ и върху второто сѫществително: (**пондѣмъ**) **вашемоу собороу**.

Сѫщо тѣй въ изреч. **томоу азъ жърътвъ хвалъ**, винителниятъ обектъ **жърътвъ** направо зависи отъ глагола (подпъленъ обектъ на въпросъ **чъто?**), а дателниятъ обектъ изказва по-далечната цѣлъ на дѣйствието (на въпросъ **уъсомоу?**), но сѫщеврѣменно и стопанствено отношение спрѣмо името **жърътвъ**. Сѫщо така: **тѣбѣ богоу Аполоноу твориши дѣньсъ; наѹу же вы унсти бога, творица небоу и земи и морю и вѣсъмъ, иже сѫть въ нїхъ; по обѹду имъ блаше твориши съборъ исаѹрьскоуомоу градоу;** приде на пагоубж кръстніномъ; къждо прѣблажи сѧ цѣловаше колѣнъ праведноуомоу; госпожда же селоу **томоу единиынъ вѣаше** (покрай: видѣвъши же господынъ села того вѣрова господоу); да прѣстанетъ коумиросложнене неуистникъ и придетъ благодѣть Христосова; чѣто юсть имъ богоу **вашемоу?** оѹслыша же мати праведноуомоу и рада бысть; **Ісѹсъ стоя на съ ради, да ставитъ зълоу тѣснину;** поять отъца отроковици; храмъ мон храмъ молитвъ нарече сѧ; о юудо, како робъ грѣхоу робы твориши, иже сѫть правъдѣ дѣлателю; онъ же оѹслышашъ гласъ плауоу, вѣскоун къ дѣвъримъ; и вѣзвѣцъ о тебѣ къ цѣсароу и старѣнинъскоуомоу саноу ти бѣдѣ ходатан; о болѣзни, болѣзниимъ крауоу, вѣрѣ правителю, съмрѣти съпостате, днїкволову сѫпернице, съпасеню вѣулло! прѣзките събориши црѣкъви; вѣсъкомоу благо давуе! въ празднинъ пасцѣ; о крамольнице божин и враже истиник!

2. Особено се употребява дателенъ притежателенъ при мѣстоименията, напр. **они же видѣхъ старость юмоу рѣша;** да разиджатъ сѧ врази юго и вѣжатъ отъ лица юмоу; положиша юго въ ковчезъ, иже бѣласта и мати юмоу и блажената, наречена жена юмоу